پاسخی به اظهارات اخیر محمود امجد از منظر فقهی، حقوقی و سیاسی

آخر مغالطه هم حدی دارد

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی نوری
پژوهشگر و مدرس حوزه علمیه

«ثم کان عاقبه الذین اساءوا السوأی ان کذبوا بآیات‌الله و کانوا بها یستهزئون» سوره مبارکه روم، آیه ۱۰
آنگاه فرجام کسانی که بدی کردند بسی بدتر بود، چراکه آیات خدا را تکذیب کردند و آنها را به ریشخند گرفتند.

بعد از آنکه متن کامل سخنرانی آقای محمود امجد به دستم رسید، دیدم ایشان مبانی‌ای را اتخاذ کرده‌اند که لازمه پذیرش آنها چیزی نیست جز همین حرف‌هایی که از ایشان در فضای مجازی علیه جمهوری اسلامی و مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید منتشر شده است.

به نظر می‌رسد علاوه‌بر نقد مواضع ایشان مبانی و زیرساخت‌های مواضع‌شان نیز باید مورد نقد قرار گیرد. ایشان در ذیل آیه شریفه «هل ننبئکم بالاخسرین اعمالا» از باب مقدمه مطالبی را گفته‌اند که خلاصه‌اش این است: انسان در دنیا سرگرم مشغولیت‌های خودش هست و ممکن است مشغله او کارهای دینی از قبیل منبر و محراب، تالیف کتاب و دعوت و تبلیغ باشد ولی وقتی همین کارها با عجب و غرور همراه باشد، فایده‌ای ندارد و بعد با طرح این فراز از قرآن کریم که فرعون به اطرافیانش می‌گفت: «ما اریکم الا ما اری» مطلبی را می‌گوید که عین عبارت ایشان این است: «هرچه من می‌گویم باید اطاعت کنید، من برگزیده خدا هستم و الان مشکل ما عامه به سرها همین است که خیال می‌کنیم یک قوم برگزیده‌ای هستیم و هرچه می‌گوییم حرف خدا و حرف پیغمبر است و مردم هم باید بدون چون و چرا تابع ما باشند.» آقای امجد اولین اشکال این سخن شما این است که آیه شریفه را غلط معنا کرده‌اید و آیه شاهد بر ادعای شما علیه عامه به سرها نیست.

آیه می‌فرماید: «من به شما نشان نمی‌دهم جز آن چیزی را که می‌بینم»، کافی است شما به ترجمه‌ها یا تفسیر شریف المیزان مراجعه کنید فرعون در اینجا از موضع قدرت و دیکتاتوری حرف نمی‌زند بلکه با زرنگی و سیاست می‌خواهد بگوید واقعا نمی‌خواهم این است و آنچه را می‌فهمم به شما می‌گویم نه اینکه بخواهم به‌عنوان یک حاکم امر و نهی کنم.

اشکال دوم سخن شما این است که، عامه به سرها دوگونه حرف دارند؛ بعضی از حرف‌های آنها درباره مسائلی است که درمورد آنها فقط شارع مقدس حق اظهارنظر دارد، مثل کیفیت نماز و روزه و... اینها واقعا برداشت آنها از قرآن و روایات است و اتفاقا جلسات بحث و درس در این مسائل از چالشی‌ترین کلاس‌های درس در دنیاست. نه شاگرد بی‌دلیل از استاد قبول می‌کند و نه استاد از شاگرد، معروف است در حوزه‌ها که می‌گویند نحن ابناء الدلیل.

این مباحث وقتی به نتیجه رسید و به صورت توضیح‌المسائل درآمد واقعا حرف خدا و رسول است، البته آن مقدار که یک مجتهد بین خود و خدا به آن دست پیدا می‌کند در این موارد واقعا ملامت کردن عامه به‌سرها و حوزه‌ها بی‌جا و ناروا است.

یک نوع حرف‌های عرفی است در این موارد نه روحانیت می‌خواهد حرف را پای خدا بنویسد و نه مردم می‌پذیرند، مثل همین حرف شما در سخنرانی‌تان که هرکس در این چهل سال در این نظام کشته شده شهید به معنای مظلوم است و فرزندتان در تبیین آن گفت، از نصیری رئیس ساواک و دیگر ساواکی‌های معدوم که خون شهید آیت‌الله سعیدی و شهید غفاری و حیات‌بسیار دیگری را در پرونده‌شان دارند تا اهل گناهان شنیع تا منافقانی که هزاران نفر از مردم کوچه و بازار را، در فاز نظامی خود کشتند.

هرکدام در جمهوری اسلامی به مجازات رسیده باشند است و مردم هم باید چون و چرا تابع ما باشند.»

آقای امجد اولین اشکال این سخن شما این است که آیه شریفه را غلط معنا کرده‌اید و آیه شاهد بر ادعای شما علیه عامه‌به‌سرها نیست.

آیه می‌فرماید: «من به شما نشان نمی‌دهم جز آن چیزی را که می‌بینم»، کافی است شما به ترجمه‌ها یا تفسیر شریف المیزان مراجعه کنید فرعون در اینجا از موضع قدرت و دیکتاتوری حرف نمی‌زند بلکه با زرنگی و سیاست می‌خواهد بگوید واقعا نمی‌خواهم این است و آنچه را می‌فهمم به شما می‌گویم نه اینکه بخواهم به‌عنوان یک حاکم امر و نهی کنم.

اشکال دوم سخن شما این است که، عامه‌به‌سرها دوگونه حرف دارند؛ بعضی از حرف‌های آنها درباره مسائلی است که درمورد آنها فقط شارع مقدس حق اظهارنظر دارد، مثل کیفیت نماز و روزه و... اینها واقعا برداشت آنها از قرآن و روایات است و اتفاقا جلسات بحث و درس در این مسائل از چالشی‌ترین کلاس‌های درس در دنیاست.

نه شاگرد بی‌دلیل از استاد قبول می‌کند و نه استاد از شاگرد، معروف است در حوزه‌ها که می‌گویند نحن ابناء الدلیل.

این مباحث وقتی به نتیجه رسید و به صورت توضیح‌المسائل درآمد واقعا حرف خدا و رسول است، البته آن مقدار که یک مجتهد بین خود و خدا به آن دست پیدا می‌کند در این موارد واقعا ملامت کردن عامه‌